

Notitie quickscan flora en fauna

Europaweg 187 + 188 te Schoonebeek

Projectnummer: 201671
Datum: 2-3-2021
Projectleider: Ninja Blok
Opgesteld: Marcel van der Heide
Gecontroleerd: Rinze Kroeskop

De heer B. J. Wilms is voornemens om een deel van de bebouwing op de locaties Europaweg 187 en 188 te Schoonebeek te slopen en saneren. Middels de ruimte-voor-ruimte-regeling en een bestemmingsplanwijziging worden drie compensatiewoningen/schuurwoningen gerealiseerd. Voor de realisatie van deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan natuurwetgeving en -beleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming.

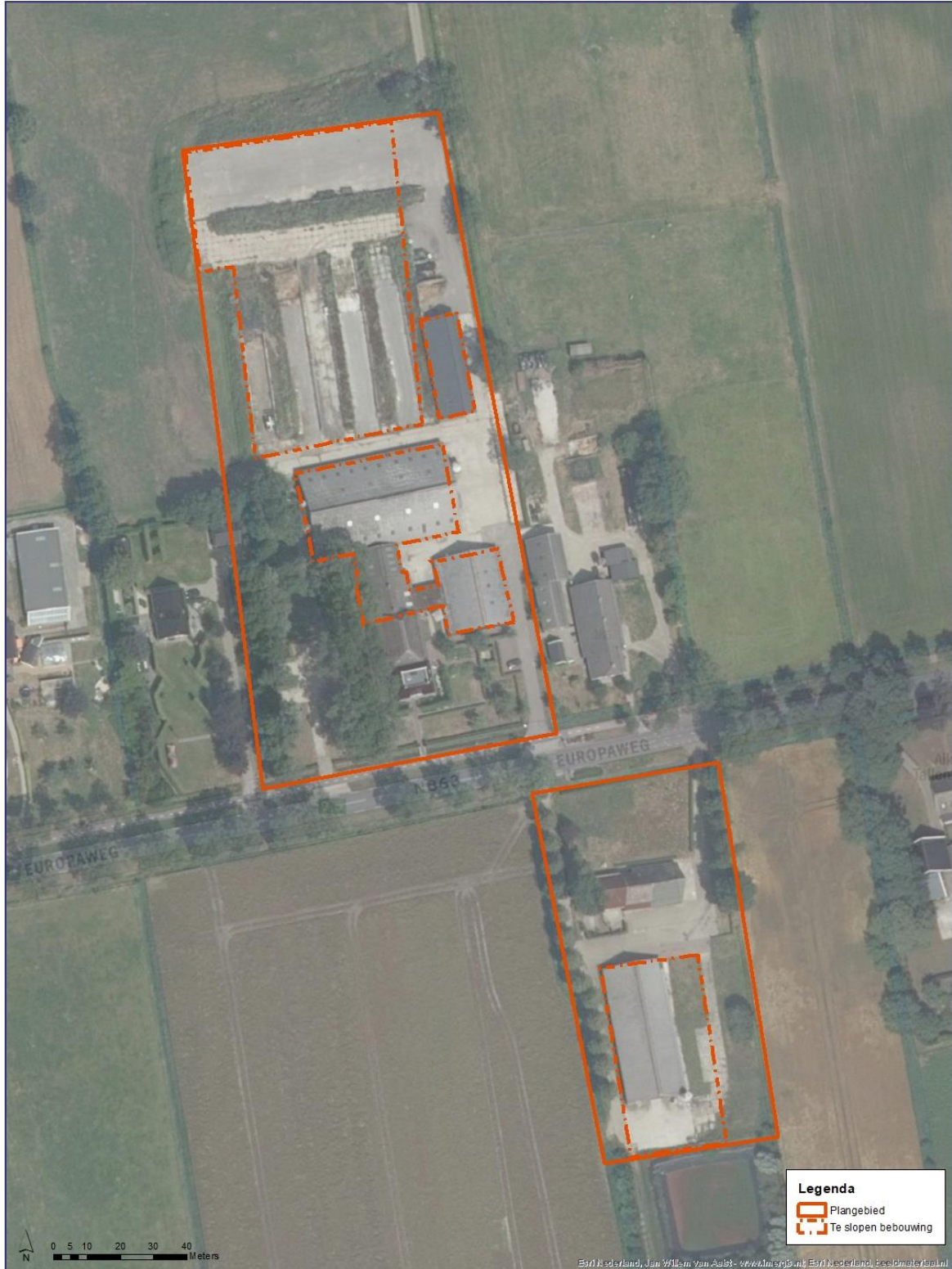
De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Huidige situatie en ontwikkeling

Het plangebied bestaat uit een boerderij, schuren, stallen en het omliggend erf met kuilvoerplaten van een voormalige melkveehouderij. Het plangebied omvat de Amersfoortse-coördinaten 255198, 520665 en is gelegen in Schoonebeek (gemeente Emmen, provincie Drenthe). Het woongedeelte van de boerderij blijft behouden en in gebruik als woonboerderij. De in totaal 7 schuren/stallen hebben een totale oppervlakte van circa 3.038 m². Europaweg 187 bestaat uit 1 stal van circa 720 m², Europaweg 188 bestaat uit 5 aaneengesloten stallen/schuren en een losse kapschuur met een totale oppervlakte van circa 2.318 m². De stallen en schuren, op schuur B na (zie afbeelding 2d), hebben een zadeldak met golfplaten. Schuur B heeft een met bitumen gedekt plat dak. Onder sommige daken zijn isolatieplaten aangebracht. De schuren en stallen zijn opgetrokken uit steen met een dichte spouw. Bij sommige gebouwen is houten of uit golfplaten bestaande gevelbetimmering aanwezig. Aan de westzijde van de woonboerderij staan een aantal grote eiken, deze blijven behouden. Langs de randen van de kuilvoerplaten is enig opgaand groen aanwezig in de vorm van o.a. braam, bamboe, zuring en andere algemene planten. Rond de stallen en schuren is verlichting aanwezig. Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen aanwezig. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit de kern van Schoonebeek en open agrarisch landschap. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen grotere aangesloten natuurgebieden. Afbeelding 1 betreft een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving (Bron: ESRI, 2021). Afbeelding 2 a t/m p geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek (d.d. 16 februari 2021).

Europaweg 187 + 188 te Schoonebeek

Plangebied



Afbeelding 1. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving (Bron: Esri, 2021).



Afbeelding 2. a) Buiten- en b) binnenzijde van jongveestal A (Europaweg 188).



Afbeelding 2. c) Buiten zijde van stal D en C en d) buitenzijde van schuur B (Europaweg 188).



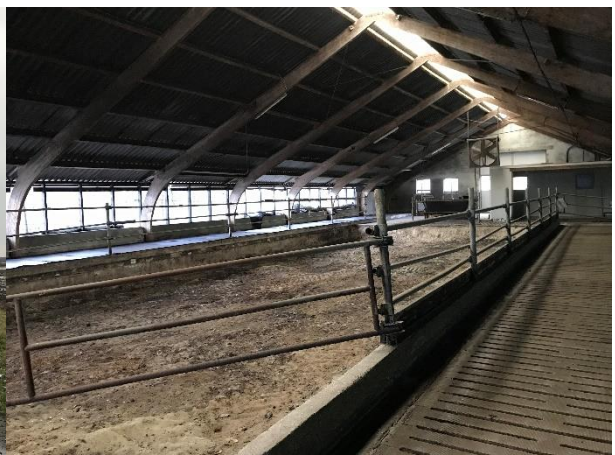
Afbeelding 2. e) Binnenzijde van stal D en f) melkstal C (Europaweg 188).



Afbeelding 2. g) Buiten- en h) binnenzijde van ligboxenstal E (Europaweg 188).



Afbeelding 2. i) Buiten- en j) binnenzijde van kapschuur F (Europaweg 188).



Afbeelding 2. k) Buiten- en l) binnenzijde van vrijloopstal G (Europaweg 187).



Afbeelding 2. m) kuilvoerplaten en n) maïssilo (Europaweg 188).



Afbeelding 2. o) weiland en bomenrij achter kuilvoerplaten en p) bomenrij ten westen van woonboerderij (Europaweg 188).

De initiatiefnemer is voornemens de 7 stallen/schuren te slopen en saneren. Middels de ruimte-voor-ruimte-regeling en een bestemmingsplanwijziging worden drie compensatiewoningen/schuurwoningen gerealiseerd. Eén woning wordt ten oosten van Europaweg 187 gerealiseerd, de andere twee woningen komen ten noorden van Europaweg 188. Daarnaast bestaan de voorgenomen plannen uit het plaatsen van een aantal bomen langs de oostgrens van het plangebied, op de grens met Europaweg 185. In bijlage 1 is een overzicht gegeven van de huidige en toekomstige situatie.

Methode

Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie. De landelijke verspreidingsinformatie uit de NDFF is geraadpleegd om na te gaan voor welke soorten het plangebied een functie heeft. Eveneens is gebruik gemaakt van gegevens uit atlanten om na te gaan of nabij het plangebied in het verleden beschermde soorten zijn aangetroffen.

Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de situatie beoordeeld op de geschiktheid, voor de verwachte soorten/soortgroepen. Het veldbezoek is op 16 februari 2021 uitgevoerd door Marcel van der Heide, ecologisch adviseur van Eelerwoude. De weersomstandigheden waren gunstig: 4 °C, bewolkt weer en een

windkracht van 2 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Bescherming van gebieden

Natura 2000-gebieden worden beschermd door de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden. Op ruim 6,5 kilometer afstand ligt het meest nabije Natura 2000-gebied Bargerveen. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ruimtelijke ontwikkeling worden negatieve niet stikstof-gerelateerde effecten op beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied niet verwacht. Er is geen aanleiding voor een verdere toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden.

Stikstof-gerelateerde effecten

Een AERIUS-berekening is altijd noodzakelijk om de uitstoot en depositie van stikstof en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen. Echter, de gegevens die voor deze berekening noodzakelijk zijn, zijn in deze fase van de ontwikkeling nog niet beschikbaar of nog niet concreet. In een later stadium, wanneer de gegevens bekend zijn, dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden.

Bescherming van houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

Nederlands Natuurnetwerk (NNN)

Het plangebied en het omliggende gebied maken geen deel uit van het Nederlands Natuurnetwerk. Nadere toetsing is niet aan de orde.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming onderdeel soorten gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). De wet verbiedt onder meer om beschermde soorten (opzettelijk) te verstoren, doden, vervoeren, bezitten en verhandelen. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode.

De beschermde soorten zijn verdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn
Alle vogels en vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn;
- Beschermingsregime "andere soorten"

Planten

Er zijn tijdens het veldbezoek in het plangebied diverse algemene soorten planten als braam, zuring, brandnetel en andere planten van (zeer) voedselrijke bodems waargenomen. Beschermden plantensoorten zijn niet aangetroffen. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten hier ook niet verwacht.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming voor beschermde flora is niet aan de orde.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Op of in de omgeving van het plangebied komen diverse soorten vleermuizen voor, waaronder de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. De in het plangebied aanwezige bebouwing is niet geschikt als potentiële verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuissoorten. De gebouwen hebben geen of een ontoegankelijk spouw. Daarnaast zijn er geen geschikte ruimten onder de daken en sluit de gevelbetimmering bij nagenoeg alle gebouwen strak aan op de gevel. Op sommige plekken was er enige ruimte tussen gevel en gevelbetimmering, maar leidt dit niet naar een daarachter gelegen geschikte verblijfplaats. In het plangebied zijn dan ook geen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen aanwezig. Wel komt binnen het gebied beplanting voor, een aantal ook van omvang die potentie bieden als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze bomen blijven echter behouden.

Vliegroue en foerageergebied

Het plangebied wordt mogelijk door meerdere vleermuissoorten gebruikt als foerageergebied. De bomenrij aan de westzijde van de woonboerderij en aan de noordzijde van het plangebied kan gebruikt worden als vliegroue. Doordat bestaande lijnstructuren behouden blijven en er geen bomen worden gekapt, blijven eventuele vliegroues en foerageergebied behouden. De kwaliteit van het foerageergebied kan wel tijdelijk worden beïnvloed door het toepassen van verlichting. Van belang is rekening te houden met de wijze waarop verlichting wordt geplaatst, om verstoring te voorkomen of tot een minimum te beperken:

- gebruik geen uitstralende armaturen (zie kader - Verlichting);
- voorkom verlichting van boomkronen of bomen rond het plangebied. Zo worden potentiële verblijven niet verlicht;
- gebruik alleen verlichting op momenten dat deze daadwerkelijk nodig is.

Conclusie: neem bij het plaatsen van verlichting de maatregelen in acht om verstoring op vleermuizen te voorkomen. Indien dit wordt gedaan is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

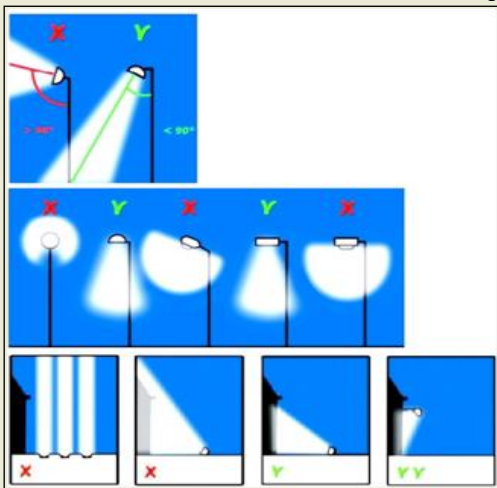
Kader – Verlichting

Een aantal nachtactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals de watervleermuis, en er zijn soorten die (in beperkte mate) rond lantaarnpalen jagen, zoals de rosse vleermuis. Bij het plaatsen van verlichting bij in- en/of uitvliegopeningen, vliegroutes en foerageergebieden kunnen barrières ontstaan waardoor de vleermuizen van de verblijfplaatsen, vliegroute en/of foerageergebied afzien.

Er dient te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving te voorkomen. Neem daarbij de volgende maatregelen:

- verlichting alleen plaatsen waar het echt nodig is;
- verlichting alleen aan op momenten wanneer het nodig is (dynamische verlichting);
- verlaag de hoogte van de lichtmasten zodat boomkronen onverlicht blijven;
- beperk verstrooiing het licht tot een minimum door gebruik van aangepaste armatuur;
- geen verlichting plaatsen bij in- en/of uitvliegopeningen en vliegroutes.

Hieronder staan enkele voorbeelden om lichtverstrooiing te voorkomen.



Grondgebonden zoogdieren

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen en literatuurgegevens worden algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied verwacht zoals ree, konijn en diverse algemene (spits)muizensoorten. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied of als migratieroute. Deze soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen onder het beschermingsregime “andere soorten”. In de provincie Drenthe is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van streng beschermde grondgebonden zoogdiersoorten, waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn ter plaatse van de werkzaamheden niet aangetroffen of worden op basis van de aanwezige terreintypen niet verwacht. Voor de overige streng beschermde zoogdiersoorten valt het plangebied buiten het bekende verspreidingsgebied.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor zoogdieren niet aan de orde.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Broedvogels

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van bossen, struwelen en parken. Onder andere de volgende vogelsoorten zijn waargenomen tijdens het veldbezoek: houtduif, kauw, grauwe gans, merel en roodborst. In de stallen zijn enkele nesten van de boerenzwaluw aangetroffen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten, of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) hiertoe, die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruikmaken, zoals roofvogels en uilen, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Enkele soorten met jaarrond beschermde nesten maken mogelijk wel gebruik van het plangebied als onderdeel van hun leefgebied, zoals buizerd en kerkuil. In en rond de bebouwing zijn geen huismussen waargenomen of nesten daarvan aangetroffen.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk in gebruik zijnde nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of in gebruik zijnde nesten van vogels wegnemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Deze verbodsbepalingen kunnen in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 1 maart tot 15 juli.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor vogels niet aan de orde. Bij de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels.

Reptielen

Beschermde reptielen, zoals ringslang, gladde slang, levendbarende hagedis en hazelworm, zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen, goed ontwikkelde waterlopen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied.

Negatieve effecten op reptielen zijn dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor reptielen niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor reptielen niet noodzakelijk.

Amfibieën

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen, gelet op de functie van het plangebied, in beperkte mate het plangebied gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen waterelementen aanwezig, waardoor voortplantingsbiotoop is uit te sluiten.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van landhabitat van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Drenthe een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde soorten amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals kamsalamander of rugstreeppad, worden gelet op de functie van het plangebied en het aanwezige, ongeschikte habitat voor deze soorten, niet verwacht. Zo ontbreken waterelementen in het plangebied. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde amfibieën rondom het plangebied.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor amfibieën niet noodzakelijk.

Vissen

Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

Ongewervelden

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als gevlekte witsnuitlibel en platte schijfhoorn niet verwacht. Dit door het ontbreken van geschikt habitat dat onder andere bestaat uit heideterreinen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk

Conclusie

Te allen tijde dient rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Dit betekent dat eenieder voldoende zorg moet dragen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Indien iemand weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten moeten dergelijke handelingen achterwege worden gelaten. Indien dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd, worden de noodzakelijke maatregelen getroffen, om die gevolgen te voorkomen.

Indien daarnaast rekening wordt gehouden met broedende vogels worden met de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten verwacht op beschermde soorten.

Op deze wijze is een ontheffing Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Literatuur

- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Centre & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Concept tekeningen bestaand en nieuw, De Stijl (2020).
- ESRI Nederland (2021, februari 22). ESRI.
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, versie 1.3.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. (2002). Atlas van de Nederlandse broedvogels, - Nederlandse fauna 5. Leiden, Nederland: KNNV Uitgeverij & European invertebrate Survey – Nederland.

Soort- en gebiedeninformatie:

- www.geo.drenthe.nl/geoportaal/
- www.natura2000.nl/gebieden
- www.nederlandsesoorten.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Waarnemingen:

- ndff-ecogrid.nl

Bijlage 1 Bestaande en toekomstige situatie



Afbeelding 3. Overzicht plangebied in huidige situatie (bron: De Stijl, 2020).



Afbeelding 4. Overzicht plangebied in toekomstige situatie (bron: De Stijl, 2020).